

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-CS

Onderwerp

Vragen ex art 46 RvO-GL-Luchtkwaliteit en houtstook

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-002312	☒ B & W	19-01-2021
Datum	10-12-2020	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
04 Milieu		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Verhaar		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	19-01-2021
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	13-01-2021	☐ adj.secr.	--
wethouder	13-01-2021	☒ gem.secr.	14-01-2021
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2021-01-20

Bijlagen

Vragen fractie en antwoordbrief

B & W d.d.: 19-01-2021

Besloten wordt:

- 1 De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de fractie Groen Links vast te stellen;
- 2 de beantwoording aan te bieden aan de raad;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Per brief van 7 december 2020 hebben Annemiek Haven, Tjeerd van der Meulen en Halla Baher van GroenLinks uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over houtstook en luchtkwaliteit.

Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd resultaat

Kader

Argumenten voor en tegen

Extern draagvlak (partners)

Financiële consequenties

Aanpak/uitvoering

Betreft: Schriftelijke vragen luchtkwaliteit en houtstook

Deventer, 7 december 2020

Geacht college,

Nu de winterperiode weer is aangebroken wordt er weer vaker gebruik gemaakt van houtkachels en openhaarden. Veel mensen vinden een open haard of houtkachel gezellig. Maar wat voor de één gezellig is, kan bij een ander leiden tot hinder en gezondheidsklachten. Houtrook inademen is namelijk ongezond, voor jezelf en voor je omgeving. De rook van een houtkachel bestaat uit een mengsel met veel verschillende stoffen, onder andere fijnstof en roet. Bij het gebruik van de verkeerde brandstoffen en niet optimaal stookgedrag kan het leiden tot hinder voor de directe omgeving. De GGD heeft dit probleem ook onderkend, zie <https://ggdleefomgeving.nl/lucht/houtrook/houtrook-en-gezondheid>. Deventer heeft inmiddels ook het Schone Lucht Akkoord (hierna : SLA) ondertekend. Met het ondertekenen van het SLA heeft Deventer zich gecommitteerd aan de doelstelling om in 2030 vijftig procent gezondheidswinst te hebben gerealiseerd door schonere lucht ten opzichte van het jaar 2016. Houtstook is slechts een onderdeel daarvan. Vanaf 1 november 2019 heeft de Rijksoverheid een landelijk stookalert ingevoerd op dagen met ongunstig weer. Bij ongunstig weer of een slechte luchtkwaliteit blijft de rook namelijk "hangen" en wordt door het RIVM een stookalert afgekondigd waarmee bewoners wordt afgeraden om de kachel aan te steken.

In het coalitie-akkoord "Met Lef en Liefde" is aangegeven dat we de bewustwording van overlast door open haarden en houtkachels gaan stimuleren. In de programmabegroting 2019 is hier een bedrag van maar liefst 25.000 euro vrijgemaakt. Hierbij is aangegeven dat de gemeente door middel van een publiekscampagne de inwoners bewust wil maken van de gezondheidsrisico's, de overlast die daarmee samenhangt en over de mogelijkheden om de negatieve gevolgen van houtstook te minimaliseren (blz.26 punt 14 van de programmabegroting). Uit de beantwoording van de technische vragen bij de begroting 2021 (vraag 100) blijkt dat we voor de vijftienduizend euro onder andere de webpagina www.deventer.nl/houtstook hebben geopend. Op deze pagina wordt onder andere gewezen op het landelijke stookalert van het RIVM.

Al in 2016 waren er Deventenaren die klaagden over houtstookoverlast. Dit was voor ons destijds aanleiding voor een motie bij de Voorjaarsnota¹ die helaas op onvoldoende steun kon rekenen. Op dit moment krijgen we wederom berichten van inwoners die overlast ondervinden van rook als gevolg van houtstook.

¹ <https://deventer.raadsinformatie.nl/document/3696136/2#search=%22houtstook%22>

Naar aanleiding van het vorenstaande heeft de fractie de volgende vragen:

- 1) Wat heeft het maken van de hiervoor genoemde webpagina concreet gekost?
- 2) Hoeveel euro heeft het de gemeente gekost om aan te sluiten op het stookalert van het RIVM ?
- 3) Welke andere maatregelen zullen van de resterende vrijgemaakte 25.000 euro ("publiekscampagne") nog worden genomen?
- 4a) Hoeveel unieke bezoekers hebben de webpagina www.deventer.nl/houtstook sinds de oprichting bezocht?
- 4b) Hoeveel bezoekers hebben op onze webpagina doorgeklikt naar één van de andere links:
1. GGD Leefomgeving, 2. RIVM, 3. SLA en 4.aanvragen ontheffing stookverbod?
- 5) Hoeveel inwoners van Deventer hebben zich inmiddels aangemeld voor het stookalert?
- 6) Door de coronacrisis zijn er meer mensen thuis die hinder kunnen ondervinden van de houtrook en ook herstelde COVID-19 patiënten kunnen hier mogelijk last van hebben. Wordt vanuit de gemeente in de communicatie daaraan extra aandacht besteed?
- 7) Mensen die zich aanmelden voor een stookalert zijn zich waarschijnlijk bewust van hun omgeving en de gevolgen van houtstook. Hoe worden de Deventenaren bereikt die de website niet kunnen vinden en/of de noodzaak niet inzien van een stookalert? Worden hierbij bijvoorbeeld ook social media, interviews met lokale media en/of actieve oproepen vanuit het college ingezet?
- 8) In het Schone Lucht Akkoord (SLA) wordt 2016 als peiljaar gehanteerd. Welke gegevens luchtkwaliteit (met name fijn stof) hanteert Deventer? (gegevens voor nulmeting)
- 9) Hoe heeft de luchtkwaliteit zich in 2019 en 2020 ontwikkeld in Deventer? Wat is het effect van de coronacrisis op de luchtkwaliteit geweest?
- 10) Op welke wijze geeft u concreet invulling aan de afspraken in het Schone Lucht Akkoord (SLA) voor wat betreft houtstook? Meer specifiek:
 - 10a. Op welke wijze wordt bijvoorbeeld via de woon- en energiecoaches gewezen op de negatieve effecten van houtstook op de gezondheid van bewoners en hun omgeving?
 - 10b. Is Deventer één van de gemeenten die in het kader van het SLA gaat onderzoeken op welke manier gezondheidsschade beter kan worden beoordeeld?
- 11) Heeft de gemeente een beeld van de hoeveelheid klachten in de eigen gemeente:
 - 11a. Ontvangt de gemeente klachten via de Stookwijzer over ervaren hinder? Zo ja, hoeveel klachten betreft het en wat is er tot nu toe gedaan met die klachten?
 - 11b. Hoeveel klachten ontvangt de gemeente niet via het stookalert maar via bijv. de milieupolitie?

11c. Kunt u een overzicht verstrekken over klachten en meldingen particuliere houtstook over 2018, 2019 en 2020?

11d. Als er nu een klacht wordt ingediend/melding wordt gedaan: hoe wordt er opgetreden en welke middelen worden ingezet?

12. De APV is het geëigende kader om hinder en overlast te reguleren. Thans is er alleen nog sprake van een algemene bepaling om hinderlijke rook of stank te voorkomen (zorgplicht) die voor meerdere wijze interpreteerbaar en daarmee lastig naleefbaar/handhaafbaar is. Meer duidelijkheid kan worden gegeven door de middelen aan te geven, bijvoorbeeld voorwaarden te stellen aan de brandstoffen (bijv. niet bewerkt hout, uitsluitend 2 jaar gedroogd hout), de goedkeuring van de installatie, hoogte afvoerpunt e.d. Behalve dat het duidelijkere aanknopingspunten heeft bij handhaving, heeft het ook een normerend effect. Met de Omgevingswet wordt de beoordeling van de gezondheid nog belangrijker en de Verordening Fysieke Leefomgeving geeft nieuwe aanknopingspunten om hieraan voorwaarden te verbinden. De fractie van GroenLinks wil graag weten hoe de wethouder(s) die verantwoordelijk zijn voor de gezondheidsbescherming en milieu denken over het opnemen van specifieke beter handhaafbare bepalingen in de APV teneinde de gezondheid van de inwoners en het milieu te beschermen. Tevens graag inzicht in welke verdere acties die door het college naar aanleiding van klachten en de voortschrijdende inzichten over de gevolgen van houtstook voor de gezondheid worden ondernomen.

13. Mogelijk worden er in het Schone Lucht Akkoord specifieke uitkeringen ter beschikking gesteld, mogelijk ook voor houtstook. Overweegt de gemeente Deventer een specifieke uitkering aan te vragen in het kader van het Schone Lucht Akkoord? Zo nee, waarom niet en zo ja: bent u bereid die in te zetten voor een sloopregeling voor de ouderwetse houtkachels of stokers te verleiden om filters aan te schaffen?

Graag ontvangen wij op elke (sub)vraag een antwoord. Wij vinden het ongewenst als er vragen geclusterd (en daarmee helaas vaak deels niet) worden beantwoord.

Met hartelijke groet,

Annemiek Haven, Tjeerd van der Meulen en Halla Baher van GroenLinks Deventer

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

0570 - 695181
direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fractie van Groen Links
t.a.v.
mw. A. Haven
mw. H. Baher
dhr. T. van der Meulen
Interne Post

2020-002312
kenmerk

uw referentie

19 januari 2021
datum

M.C. Eggel
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte dames Haven en Baher en heer Van der Meulen,

In uw brief van 7 december jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over de luchtkwaliteit en houtstook.

Voorafgaand aan de afzonderlijke antwoorden, vraagt het college aandacht voor het volgende.

De aandacht voor de luchtkwaliteit neemt in Nederland (en mondiaal) toe. In het coalitieakkoord namen we ons voor om via voorlichting en bewustwording onze inwoners te informeren over de overlast van open haarden en houtkachels. Hiervoor is een eenmalig bedrag uitgetrokken. Inmiddels is en wordt er al enige tijd door de gemeente het nodige gedaan aan publieksvoorlichting over dit onderwerp.

Een belangrijke nieuwe ontwikkeling is de landelijke aanpak via het Schone Lucht Akkoord (SLA), waar ons college -vooral nog als enige Overijsselse gemeente- zich in 2020 aan gecommitteerd heeft. Dit behelst een veel bredere en samenhangende aanpak van de luchtkwaliteit. Met die kwaliteit is het in ons deel van het land relatief goed gesteld.

Via het SLA profiteert onze gemeente van kennis- en productontwikkeling landelijk, provinciaal en bij andere gemeenten. Dit geldt ook voor voorlichting en toezicht rond houtstook. Evenals andere SLA-gemeenten gaan wij een jaarlijkse lokale planning en monitoring opstellen op talrijke voor de luchtkwaliteit relevante gebieden t/m 2030. Voor de uitvoering van deze opgave heeft het college vanaf 2021 een structureel bedrag van € 20.000 per jaar bestemd. Zoals uit het navolgende zal blijken, staat deze aanpak op dit moment in Deventer en elders nog in de steigers. Zo is het op dit moment wettelijk gezien niet mogelijk om handhavend op te treden bij het normaal gebruik van een houtkachel.

Vraag 1:

Wat heeft het maken van de hiervoor genoemde webpagina concreet gekost?

Antwoord:

Het inrichten en updaten van de pagina vergde alleen ambtelijke inzet.

Vraag 2:

Hoeveel euro heeft het de gemeente gekost om aan te sluiten op het stookalert van het RIVM?

Antwoord:

Stookalert is van de rijksoverheid; de gemeente heeft geen kosten hieraan gehad.

Vraag 3:

Welke andere maatregelen zullen van de resterende vrijgemaakte 25.000 euro ("publiekscampagne") nog worden genomen?

Antwoord:

Met behulp van dit bedrag is de ambtelijke inzet vergoed voor de publieksvoorlichting rond houtstook en de ontwikkeling van het eerste lokale Uitvoeringsplan SLA en monitoring van het SLA. Inmiddels is dit bedrag opgevolgd door de structurele bijdrage van € 20.000 voor de uitvoering van het Schone Luchtakkoord. Daaruit zijn onlangs data ingekocht voor het verzamelen en verwerken van luchtkwaliteitsgegevens; dit als onderdeel van de SLA-monitoring van de luchtkwaliteit in Deventer.

Vraag 4a:

Hoeveel unieke bezoekers hebben de webpagina www.deventer.nl/houtstook sinds de oprichting bezocht?

Antwoord:

Sinds de oprichting van de pagina op 15 maart 2019 hebben 372 unieke bezoekers de pagina bezocht.

Vraag 4b:

Hoeveel bezoekers hebben op onze webpagina doorgelinkt naar één van de andere links: 1. GGD Leefomgeving, 2. RIVM, 3. SLA en 4. aanvragen ontheffing stookverbod?

Antwoord:

Dit wordt op deze wijze niet geregistreerd; wij kunnen derhalve geen aantallen noemen.

Vraag 5:

Hoeveel inwoners van Deventer hebben zich inmiddels aangemeld voor het stookalert?

Antwoord:

Het stookalert is door RIVM ingesteld, inwoners melden zich daar aan via e-mail. Het aantal is bij de gemeente niet bekend.

Vraag 6:

Door de coronacrisis zijn er meer mensen thuis die hinder kunnen ondervinden van de houtrook en ook herstelde COVID-19 patiënten kunnen hier mogelijk last van hebben. Wordt vanuit de gemeente in de communicatie daaraan extra aandacht besteed?

Antwoord:

Neen, hieraan is tot dusver geen extra aandacht besteed.

Vraag 7:

Mensen die zich aanmelden voor een stookalert zijn zich waarschijnlijk bewust van hun omgeving en de gevolgen van houtstook. Hoe worden de Deventenaren bereikt die de website niet kunnen vinden en/of de noodzaak niet inzien van een stookalert? Worden hierbij bijvoorbeeld ook social media, interviews met lokale media en/of actieve oproepen vanuit het college ingezet?

Antwoord:

De gemeente roept periodiek via de sociale media op om geen hout te stoken als de weersomstandigheden daartoe bijzondere aanleiding geven. Tegen de winter communiceren we hierover ook via de gemeentelijke informatiepagina's in de Deventer Post. Nieuwe ontwikkelingen en achtergrondinformatie over verantwoord hout stoken communiceren wij via de gemeentelijke webpagina www.deventer.nl/houtstook. Dit wordt inmiddels gevoed vanuit het SLA-werkverband.

Vraag 8:

In het Schone Lucht Akkoord (SLA) wordt 2016 als peiljaar gehanteerd. Welke gegevens luchtkwaliteit (met name fijn stof) hanteert Deventer? (gegevens voor nulmeting)

Antwoord:

Tot op heden hanteren wij de gegevens van het RivM, die niet uitgesplitst zijn voor Deventer. Wij hanteren ook de Monitoringtool van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), m.n. voor de luchtkwaliteit langs enkele hoofdwegen en landbouwgebieden. Voor het SLA gaan we in 2021 voor Deventer de meting van gegevens systematischer opzetten.

Vraag 9:

Hoe heeft de luchtkwaliteit zich in 2019 en 2020 ontwikkeld in Deventer? Wat is het effect van de coronacrisis op de luchtkwaliteit geweest?

Antwoord:

Van ons deel van het land is bekend dat de luchtkwaliteit in het algemeen relatief goed is. Ook langs de hoofdwegen en in landbouwgebieden is dat ruimschoots binnen de normen. Het effect van de Coronacrisis op de luchtkwaliteit in Deventer is op basis van de landelijke cijfers niet bekend.

Vraag 10:

Op welke wijze geeft u concreet invulling aan de afspraken in het Schone Lucht Akkoord (SLA) voor wat betreft houtstook? Meer specifiek:

Vraag 10a:

Op welke wijze wordt bijvoorbeeld via de woon- en energicoaches gewezen op de negatieve effecten van houtstook op de gezondheid van bewoners en hun omgeving?

Antwoord:

Dit is belegd bij de Deventer Energiecoöperatie. Op hun site worden de risico's van houtstook genoemd.

Vraag 10b:

Is Deventer één van de gemeenten die in het kader van het SLA gaat onderzoeken op welke manier gezondheidsschade beter kan worden beoordeeld?

Antwoord:

Hierover is tot dusver nog geen keuze gemaakt. Enkele andere gemeenten zijn in het kader van het SLA hier al mee aan de slag. Afhankelijk van hun resultaten zullen we bekijken of wij dit in Deventer kunnen toepassen.

Vraag 11:

Heeft de gemeente een beeld van de hoeveelheid klachten in de eigen gemeente:

Vraag 11a:

Ontvangt de gemeente klachten via de Stookwijzer over ervaren hinder? Zo ja, hoeveel klachten betreft het en wat is er tot nu toe gedaan met die klachten?

Antwoord:

Onze gemeente is pas kortgeleden uitgenodigd voor aansluiting bij de Stookwijzer. Dit is op 19 oktober 2020 geëffectueerd. Via de stookwijzer zijn er 4 klachten binnengekomen. In alle gevallen gaat het om klachten van rookoverlast afkomstig van een open haard / houtkachel. Daarop is (nog) geen actie ondernomen.

Vraag 11b:

Hoeveel klachten ontvangt de gemeente niet via het stookalert maar via bijv. de milieupolitie?

Antwoord:

Burgers kunnen ook rechtstreekse meldingen / klachten richten aan de gemeente. Deze komen terecht in het zaakstelsel (e suite). Het is niet echter niet goed mogelijk om een selectie te maken van deze meldingen / klachten. Een cijfer is derhalve niet te noemen.

Vraag 11c:

Kunt u een overzicht verstrekken over klachten en meldingen particuliere houtstook over 2018, 2019 en 2020?

Antwoord:

Deze meldingen zijn tot dusver niet geregistreerd op dat niveau van overlast.

Vraag 11d:

Als er nu een klacht wordt ingediend/melding wordt gedaan: hoe wordt er opgetreden en welke middelen worden ingezet?

Antwoord:

Tot op heden is er nog geen wetgeving die het mogelijk maakt om normaal gebruik van een houtkachel te verbieden. Ook het SLA spreekt overigens over het acteren van de gemeente in gevallen van herhaalde overlast op één bepaalde locatie. In dergelijke situaties kan worden gesproken met betrokkenen en naar goedschikse oplossingen worden gezocht. Wij volgen met belangstelling de jurisprudentie op dit vlak, zoals de recente uitspraak van de Raad van State.

Vraag 12:

De APV is het geëigende kader om hinder en overlast te reguleren. Thans is er alleen nog sprake van een algemene bepaling om hinderlijke rook of stank te voorkomen (zorgplicht) die voor meerdere wijze interpreteerbaar en daarmee lastig naleefbaar/handhaafbaar is. Meer duidelijkheid kan worden gegeven door de middelen aan te geven, bijvoorbeeld voorwaarden te stellen aan de brandstoffen (bijv. niet bewerkt hout, uitsluitend 2 jaar gedroogd hout), de goedkeuring van de installatie, hoogte afvoerpunt e.d. Behalve dat het duidelijkere aanknopingspunten heeft bij handhaving, heeft het ook een normerend effect. Met de Omgevingswet wordt de beoordeling van de gezondheid nog belangrijker en de Verordening Fysieke Leefomgeving geeft nieuwe aanknopingspunten om hieraan voorwaarden te verbinden.

De fractie van GroenLinks wil graag weten hoe de wethouder(s) die verantwoordelijk zijn voor de gezondheidsbescherming en milieu denken over het opnemen van specifieke beter handhaafbare bepalingen in de APV teneinde de gezondheid van de inwoners en het milieu te beschermen. Tevens graag inzicht in welke verdere acties die door het college naar aanleiding van klachten en de voortschrijdende inzichten over de gevolgen van houtstook voor de gezondheid worden ondernomen.

Antwoord:

Er is tot op heden onvoldoende inzicht in de omvang van de klachten en te weinig informatie over de gevolgen van houtstook in Deventer. Ervaringen met initiatieven tot aanpassing van landelijke, maar ook lokale regelgeving (zoals bijv. in Nijmegen) zullen wij volgen via de werkbijeenkomsten en informatie van het SLA. Op dit moment overweegt het college niet om nadere voorwaarden in de APV op te nemen.

Vraag 13:

Mogelijk worden er in het Schone Lucht Akkoord specifieke uitkeringen ter beschikking gesteld, mogelijk ook voor houtstook. Overweegt de gemeente Deventer een specifieke uitkering aan te vragen in het kader van het Schone Lucht Akkoord? Zo nee, waarom niet en zo ja: bent u bereid die in te zetten voor een sloopregeling voor de ouderwetse houtkachels of stokers te verleiden om filters aan te schaffen?

Antwoord:

De criteria voor de specifieke uitkering worden naar verluidt pas medio 2021 bekend gemaakt. Afhankelijk daarvan zal het college overwegen of onze gemeente een uitkering zal aanvragen en hoe deze zal worden ingezet.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König